

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányüzdeknél.

Banzáj!

(St.) Ezt a szót tűzöm e sorok fölé, mert *Nippon* dicső fiainak e harckialtásában kitűnően visszhangzik a győzelem feletti öröm s a további küzdelemre való bátorítás *Banzáj* keresztény szocialisták! Ezen a vasárnapon jól dolgoztatok. Új hadállást foglaltatok el. Főnséges eszméitek lobogója magasabban leng, önbizalmatok új erőt nyert a közel jövő nagy harcaira. Az erőknél mily óriási megte- szülésére volt szükség, míg idáig eljutot- tatok! A szociáldemokráciának piszkos árja hányszor akart összecsapni a keresztény munkásegylet kis szigete felett! De akik örködték, hiven teljesítették köte- lességüket. Folyton vigyáztak, egyre dolgoztak s ha visszatekintenek az egy évvel ezelőtt tartott első nyilvános népgyűlésre s az azóta végzett munkára, meg lehetnek elégedve. A múlt év nov. 20-án léptek először a nyilvánosság elé. Ez a népgyűlés volt a székesfehérvári ker. munkásegyletnek születésnapja. A felforgató szoci- alizmus mindenre kész helyi pribékjei álltak a bölcső mellett. Meg akarták fojtani, de nem sikerült. Az ujszülött azóta meg- nőtt. Pedig nov. 20-ika óta alig volt hét, hogy ne törtek volna rá egyszer doronggal, máskor ácsbárdal, majd megint bicsakkal, aztán köpködéssel s a guny és gyalázko- dás mérgezett nyilainak egész erdejével. Istenünk, akiben bízunk, nem engedte széthullani seregünket. Ezentul sem hagy- ja. Eltévelyedt munkáestestvéreink is megjönnek majd hozzánk és együtt fogunk küzdeni a magyar munkásság boldogabb jövőjeért, a keresztény Magyarországért, az igazság győzelméért. Addig pedig ma- gunk dolgozunk és nem fáradunk ki. És e munkával szemben nem lehet közönyös egyetlen keresztény ember sem. Épen abban különbözünk mi keresztény szoci- alisták a szociáldemokráciától, hogy mi nem törünk a társadalmi osztályok egyike ellen sem, hanem a kereszténység szelle- mét, az evangelium örök igazságait akar- juk megvalósulva látni a társadalmi élet minden vonalán, a munkaadók üzleti köny- veiben épügy, mint a dolgozó munkás lelkiismeretében, a családi tűzhely körül épügy, mint a színház világot jelentő desz- káin, az országházban épügy, mint az ujságok apróhirdetéseiben. A szabadelvű- ség által tönkretett s eszményeiből kifosz- tott társadalmat egyedül a kereszténység gyógyíthatja meg. A szabadkőmives és szociáldemokrata kuruzslók, kik a beteg körül settenkednek, végromlásba vihetik: a gyógyulás olaját csak az egyház öntheti

sebeire. A keresztény megújulás nagy munkájából mindenkinek ki kell venni a maga részét. A keresztény szocializmus lobogója alatt tehát helye van nemcsak a munkásnak, hanem minden keresztény embernek.

Ennek a lobogónak és a reá tűzött eszméknek volt diadalmos napja a vasár- napi nap. Délelőtt fényes sikerű népgyűlés volt a kath. legényegylet nagytermé- ben, este pedig a Népakadémia keretében szociális előadás.

A népgyűlés.

A helybeli keresztény szocialisták már he- tekkel előbb 1500 felhívást röptettek szét a vá- rosban, melyben meghívták a közönséget a va- sárnap délelőtti népgyűlésre. A felhívás visszhangjaként oly sokan jelentek meg, hogy a népgyűlést nem lehetett az egyesület helyiségben megtartani, ahova tervezve volt, hanem a nagyterembe kellett vonulni. Különösen sok földmives jelent meg, ami annak jele, hogy már bennük is felébredt a ker. szociális eszmék iránti érdeklődés. A hatóság képviselőjében *Simon* Sándor rkapitány és *Kovács* Lajos r. biztos jelentek meg. Ott volt *Posits* Mi- hály kanonok, a ker. munkásegylet elnöke s dr. *Reichardt* Tamás szeminárium felügyelő is. A gyűlés elnökévé *Noficzner* János munkást, jegy- zőjévé *Ketskés* Elekét választották. A gyűlést az egybehívók nevében *Horváth* István építőmunkás nyitotta meg.

Huszár Károly.

A központi kiküldött *Huszár* Károly szer- kesztő volt. A múlt évi november 20-án is ő kép- viselte a ker. szocialista egyesületet országos központját. Amint akkor kitűnő népszónoknak mutatta magát, ez alkalommal is hü volt önmagá- hoz. Azzal kezdé beszédét, hogy a vasutról jövet egy szociáldemokrata elvtárs rákiáltott: *Már megint itt van? Mit keres itt?* E gyűlésen el- mondja, hogy miért jött. A keresztény szocialista eszméket hirdetni. Megmagyarázta a szociális eszmének magyarországi állását, elmondja Boká- nyiék csunya szerepét az abszolútizmus szolgál- tatában. Szólt az általános választói jogról, mely a keresztény szocialisták programjának is sar- kalatos pontja, de nemzeti létünk sérleme nélkül. Majd a program többi pontját tárgyalta, melyek mind oda céloznak, hogy keresztény szociálisan reformálódjék a mai társadalom. Sajó nélkül e szellem holt erő s ezért az *Igaz Szó* mellett agi- tációra szólítja a hallgatóságot. A szónok óriási hatást keltett. A hallgatóság mint egy ember állt fel s tett fogadalmat a keresztény sajtó mellett küzdelemre.

A többi szónokok.

Huszár Károly után *Csücs* István hittanár tartott rövid, de lelkes beszédet, amelyben előadta, hogy ezentul minden munkás az egyesületből kapja a maga lapját évi 2 k. 40 fillér lefizetése mellett s tartsa kötelességének minden ker. szoci- alista az egyesületi értekezleteken minden va- sárnap délelőtti részvenni. *Ketskés* Elek tüzes in- dokolással az ált. választói jog érdekében határo- zati javaslatot terjeszt elő, mely szerint a népgyű- lés e jog megvalósításának siettetésére fölír a kép- viselőházhoz. *Kiss* Kálmán építő munkás tett ezután nagy tetszéssel kísért beszédben fogadal- mat a keresztény szociális eszmékre s a magyar- nemzeti küzdelemhez való hűségére. „A szociáldemokrácia — ugymond — elrabolja először hitün- ket, aztán hazaszeretettünket. Látjuk ezt eltévedt munkáestestvéreinknél, akiket egészen kivetkőzte- tett keresztény és magyar voltukból.” Szólt az önálló hadseregről, s az önálló vármegyei fel- tételek szükségéről. Majd a keresztény szoci- alisták nevében köszönetet mond *Huszár* Károly- nak. Ezzel az elnök beárta a gyűlést, melyet szokásuk ellenére ez alkalommal a szociáldemok- raták egy árva hanggal sem zavartak meg. Ideje is, hogy végre visszatérjen a tisztesség útjára s nem akarják más nézetek levő munkástársajukat erőszakkal elhallgattatni. Így lassankét elközle- gethet a teljes megértés napja is.

Immaculata.

A székesfehérvári főgimnázium Mária-kongregációja főldvöl- ünnepején, 1905. dec. 8-án mondotta: **Dr. MINÁLYFY ÁKOS.**

Valami különös, mélységes hatással vannak az egyház nagy ünnepei a keresztény szivekre. Nagy ünnepeken bizonyos ihlettség szállja meg az ember lelkét, bensőséges áhítat fogja el a szívet, az ember érzi a természetfölöttinek, ma- gának Istennek a közelségét, érzi a vallásosságnak megnyugtató, fölemelő, mindennel kibékítő erejét és vigaszt — mindez összevegyülve alkotja az ünnepi hangulatot, mely a keresztények szívé- telkét nagy ünnepeken egészen betölti.

Ilyen nagy ünnep a mai is nap is, melyen az Anyaszentegyház élénk állítja a Szeplőtelen, fején a csillagokból font koszorúval, vállain a napsugárból szőtt palásttal, — élénk állítja a Szeplőtelen nemcsak hogy az ő dicsőségének szem- léletében merülünk el, hanem hogy az ő nap- sugártól, csillagfénytől körülöfolyt alkjában fölis- merjük a valódi emberi ideált, fölismerjük az ember eszményét, akiben Isten mindenhatósága megmutatta, hogy minőnek teremtette ő egykoron az embert. A Szeplőtelenben látjuk valójában mi az Isten képre és hasonlatosságára teremtett embert.

Sajnos, az ember saját kezével tette egy- kor tönkre az Isten remekét, az Isten képéből és hasonlatosságából torzképek váltak, — de im, a megváltás hajnalán Isten mindenhatósága megte- remtette a második ideális embert, a Szeplőtelen, akit nem csábított el a sátán, hanem itt ragyog előtűnk örökké, mint az ember eszményképe, ideálja. És mintha a mai napon az Isten minden- hatósága szétvonná a mennyeknek függönyét, felénk tárja a Szeplőtelennek napfény sugározta alakját s rámutatva így szól az egész emberiség- hez: ide nézzetek, ez a ti ideáltok!

És mi mindnyájan, kikben keresztény hit honol, áhítatos szívvél és szent meggyötörtséggel tekintünk fel a csillagokból, az egzekből felénk sugárzó Szeplőtelen Szűzre s maga ez a tekintet áhítattal, édes reménnyel és vigasszal tölti el szívünket.

De növeli a mai ünnep magasztos hangu- latát egy más körülmény is. Az t. i. hogy a mai napon tartják az egész katolikus világban tag- földvöl- ünnepejüket a Mária-kongregációk. Amely ünnepejé nem más, mint felelet az Isten szavára, melylyel a mai napon hozzánk szól: ide nézze- tek a Szeplőtelenre, ez a ti ideáltok! Mint mikor a bércek között megdördül a menny, számszoro- san visszhangzik a mennydörgés: ugy a mai ünnepen is ezer meg ezer ifju ajkáról a világ minden táján visszhangzik a felelet az Isten

